

Asia: VN/19726/2023

Vammaispalvelulain voimaantulon siirtäminen

Lausuntopyyntö

Lausunnonantajan organisaatio

Kunta tai kuntayhtymä

Kannatatteko uuden vammaispalvelulain voimaantulon siirtämistä ajankohdasta 1.10.2023 uuteen ajankohtaan 1.10.2024?

Ei

Halutessanne voitte antaa tiiviit perustelut vastaukselle:

Lausunto: Vammaispalvelulain voimaantulon siirtäminen VN/19726/2023

Sipoon Vammaisneuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksessa ei ole esitetty riittäviä perusteluja vammaispalvelulain voimaantulon siirtämiselle. Tavoite löytää julkisen talouden kokonaisuuteen nähden suhteellisen pieniä laskennallisia säästöjä ei voi mennä vammaisten perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen edelle.

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin näkökulmasta uudessa vammaispalvelulaissa on useita tärkeitä uudistuksia, joilla varmistetaan sitä, että henkilökohtainen apu toteutuu asianmukaisesti ja vammaisen henkilön itsemääräämisoikeutta kunnioittaen. Sipoon Vammaisneuvosto katsoo, että esimerkiksi mahdollisia lisäyksiä ja tarkennuksia lakiin voidaan tehdä myös lain tultua voimaan, mutta perusteena niille eivät voi olla vammaisiin kohdistuvat säästötavoitteet.

Lakiesitys parantaa vammaisten itsemääräämisoikeuksia, osallistumismahdollisuuksia ja turvallisuutta. Esitys parantaa vammaispalveluiden tilaa ja tuo ne YK:n vammaisten henkilöiden yleissopimuksen edellyttämälle tasolle.

Sipoon Vammaisneuvosto ei pidä vuonna 2023 hyväksytyä vammaispalvelulakia kaikin puolin täydellisenä, mutta vammaispalvelulain ja siihen liittyvien lakien voimaantulon siirtäminen ja lain avaaminen uudelleen käsiteltäväksi vaarantaa jo päätettyjen vammaisten ihmisten asemaa edistävien uudistusten voimaantulemisen. Esimerkiksi lain soveltamisalan laajentaminen neuropsykiatriisiin ihmisiin on odotettu uudistus.

YK:n yleiskokous hyväksyi vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen vuonna 2006 ja Suomi ratifioi sopimuksen vuonna 2016. YK seuraa vammaissopimuksen toteutumista maissa, joissa sopimus on ratifioitu. Tästä huolimatta Suomi ei vieläkään noudata kaikin osin vammaissopimusta. Vammaispalvelulain ja siihen liittyvien lakien voimaantulon siirtäminen tarkoittaisi sitä, että Suomi on valmis jatkamaan vallitsevaa vammaisten ihmisten ihmisoikeuksien vastaista tilannetta vähintään vuoden pidempään.

Vammaispalvelulain siirtäminen säästösyistä ja palveluihin kajoaminen leikkaustavoittein, selkeästi vahingoittaisi vammaisten asemaa. Jo hyväksytty laki on laadittu toteuttamaan vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa; ehkäisemään ja poistamaan esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa; tukemaan vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista; turvaamaan vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Vammaisten henkilöiden asema ei ole vahva, eikä sitä tule heikentää säästötavoittein

Sipoon Vammaisneuvosto

6.8.2023

Monica Ståhls-Hindsberg

pj

Ståhls-Hindsberg Monica
Sipoon vammaisneuvosto - Sipoon Vammaisneuvosto